

מִתְחַבְּרִים

יהדות מתוך הזדהות

ראש השנה - האזינו | גיליון מס 66 | אלול תשפ"ד

התוכן:

מפקודיך אתבונן: מצוות פרשת האזינו.
עניינא דיומא: א. גדר ברכות מלכיות
זכרונות ושופרות.
להיות יהודי: תשובה.
שאל נא: מלכות ה' לעתיד לבא.

מִפְקוּדֵיךָ אֶתְבוֹנֵן (תהילים קיט, קד)

מצוות פרשת האזינו

1.	רמב"ן זהר הרקיע	לברך ברכת התורה קודם לימוד התורה	(דברים לב, ג) כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלוקינו.
2.	עבד המלך על פי יומא לו.	לכבד את שמו של ה' שבעת הזכרת השם בכתבו לענות על ידי אמירת בשכמל"ו	(לב, ג) כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלוקינו.
3.	עבד המלך על פי ברכות כא.	לכבד את שמו של ה' בעניית ברכת הזימון	(לב, ג) כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלוקינו.
4.	עבד המלך על פי הספרי	לכבד את שמו של ה' לענות אמן על כל ברכה ובמקדש בשכמל"ו	(לב, ג) כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלוקינו.
5.	עבד המלך על פי הספרי ומובא ברוקח	לכבד את שמו של ה' בעניית אמירת ברכו ואמן יהא שמיה רבה	(לב, ג) כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלוקינו.
6.	עבד המלך על פי חובות הלבבות	להצדיק את הדין בעת בשורות רעות	(לב, ד) הצור תמים בעלו כי כל דרכיו משפט א-ל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא
7.	הוראות ודרכי מוסר שיש מהתורה והמצוות	לזכור את חסדי ה' ביצירת עם ישראל שהיו מתי מעט, והשגיח עליהם לספק כל צרכיהם במדבר.	(לב, ז) זכור ימות עולם בינו שנות דר ודר שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך וגו'. ימצאנו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמן יסבבנהו יבוננהו יצרנהו כאישון עינו. וגו'. ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר:
8.	עבד המלך על פי רמב"ן ושבת כג, א	לקיים מצוות חכמים ולשמור מנהגי הקדמונים	(לב, ז) שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך:
9.	הוראות ודרכי מוסר שיש מהתורה והמצוות	לדעת שאם לא ישמרו ישראל את התורה יביא עליהם צרות כמעט עד כדי כליה	(לב, יט) וירא ה' וינאץ מכעס בניו ובנתיו. ויאמר אסתירה פני מהם. אספה עלימו רעות חצי אכלה בם וגו' אמרתי אפאיהם אשביתה מאנוש זכרם.
10.	הוראות ודרכי מוסר שיש מהתורה והמצוות	לדעת שאחרי כל השמדות והריגות הגויים בישראל יינקם בהם ה' ויבוא סופם וכליונם	(לב, מג) הרנינו גוים עמו כי דם עבדיו יקום ונקם ישיב לצריו וכפר אדמתו עמו:
11.	הוראות ודרכי מוסר שיש מהתורה והמצוות	לדעת שהתורה היא חלק מהחיים, וצריך להתייגע בתורה להבין אותה.	(לב, מז) ויאמר אלהים שימו לבבכם לכל הדברים וגו'. כי לא דבר רק הוא מכם כי הוא חייכם
12.	הוראות ודרכי מוסר שיש מהתורה והמצוות	לדעת שעל ידי התורה יזכו לחיים ארוכים	(לב, מז) כי הוא חייכם ובדבר הזה תאריכו ימים על האדמה

בגדר תקנת ברכות מלכיות זכרונות ושופרות.

במהותם של ברכות מלכיות זכרונות ושופרות הארכנו בהרחבה בקונטרס 'זכרון תרועה', ונעמוד כאן על נקודה אחת בגדר ההלכתי של קביעת הברכות.

כי הנה כתב בעל המאור (יב, א מדפי הרי"ף) 'שמעורש ההלכה אין בר'ה שבע ברכות אלא תשע הן לעולם, בין בערבית בין בשחרית בין במוסף בין במנחה וכו', ואף על פי שאין תוקעין אלא במוסף, כדתנן העובר לפני התיבה ביום טוב של ראש השנה השני מתקיע, הא לענין ברכות זה וזה שוין וכו' ובהמשך כתב, 'אלא שמנהג הוא בידינו מאבותינו ואבות אבותינו, שאין מתפללין תשע אלא במוספין, ובשאר תפלות מתפללין שבע, ומנהג אבות תורה היא ואין לשנות'.

וביארנו שם על פי מה שמובא בשם הגר"ח מבריסק שכל ברכות מלכיות זכרונות ושופרות הם ברכות קדושת היום, כי שלשת העניינים הם גוונים בקדושת היום, וכיון שכל אחד מהם הוא גוון בפני עצמו הם נאמרים בשלש ברכות.

אולם מה שיש להוסיף, שאין זה סותר לחידוש השני של בעל המאור, ואדרבה הדברים משתלבים זה בזה, והיינו מה שכתב שמזו"ש הם במקום ברכת המצוות על תקיעת שופר. זה לשונו: (ר"ה לד, א) 'ומה שנהגו לתקוע כל התקיעות כשהן יושבין ומברכין עליהן ברכת התקיעה. נ"ל כי לא היה כן בימי רבותינו חכמי התלמוד, אלא מנהג הוא שהנהיגו דורות האחרונים משום חולין ומשום אנוסין דקדמי ונפקי מביהכ"נ ולא נטרי עד צלותא דמוספין וכו', ואין ברכה במטבע קצר בשופר אלא ממנהג אחרונים אבל עיקר הברכות הם הברכות של תפלה והם מלכיות זכרונות ושופרות ועליהם שנינו מי שברך ואח"כ נתמנה לו שופר וכו' אבל באמת אין לנו ברכת התקיעה מדברי רבותינו אלא ברכות של תפלה בלבד. עכ"ל' והרמב"ן במלחמות נחלק עליו וכתב וז"ל: אבל אנו רואין שאפילו בציבור שתקעו על הסדר, מברכין באמצע תפלה כדרך שעושין בנשיאת כפים עכ"ל וצ"ב.

מבואר בדעת בעל המאור שברכות מלכיות זכרונות ושופרות, משמשים במקום ברכות המצוות לתקיעת שופר, ובעצם הדבר תואם עם מה שביארנו שמלכיות זכרונות ושופרות הן בעצמן תוכן מעשה תקיעת שופר, שהתקיעות באות להביע מלכיות וזכרונות ושופרות, עיין מה שכתבנו לפרש העניין באר היטב. אולם עדיין צריך ביאור מה שייכות דבר זה לחובת ברכת המצוות, שהוא חובה בפני עצמה בכל מצוה, לומר ברכה ולקרוא שם ה' עליה מלבד מעשה המצוה עצמו.

ונראה לבאר העניין על פי מה שביארנו במאמר סוגי הברכות השונות וגדר תקנתם, שביארנו שעניין הברכה הוא לקרוא את שם ה' כפי שהוא מופיע לפני האדם באותו מאורע אם מצוה, או תופעת בריאה, או הנאה, וברוב המצוות גדר הופעת ה' הוא בעצם הציווי, שכיון שהאדם בא לקיים ציווי ה', אזי הוא מעמיד לפניו הופעת ה' המצווה אותו.

וישנם מצוות היוצאים מן הכלל שבהם הופעת ה' היא בעצם הדבר ולא רק בציווי, ולדוגמא ברכת התורה על מצוות לימוד התורה (וראה בזה במדור 'שאל נא'), וכן בברכת קידוש היום של קידוש ושל תפילה, שעצם השבת והיום טוב יש בהם הופעת ה' לפני האדם, ובזה ביארנו כיצד מתקיים בזה מצוות 'לקדשו'. שהרי עיקר תקנת הברכה היא לתת שבח לה' על נתינת מצוות השבת, והיכן יש בתוכן המילים גדר של נתינת יחס קדושה ליום. אלא שהברכה היא שהאדם רואה את הופעת ה' בעצם בוא השבת והיום טוב, ועל כך היא הברכה שה' הוא מקדש השבת ומביא את נוכחות עצמו בהיום, וזה עניין קידוש.

אולם ברכות התפילה הוא אופן שונה של הופעת ה', שהאדם רואה את ה' במה שהוא מבקש לפניו, שהוא 'גואל ישראל' ושהוא 'רופא חולי עמו ישראל', וכן כל ברכות התפילה.

ומעתה יש לומר שלדעת בעה"מ מצוות השופר, אין היא כשאר מצוות, שכל גילוי הופעת ה' בהם הוא רק בהציווי, אלא זו מצוה מיוחדת ששם ה' נקרא עליה בעצמה, שכל כולה מבטאת עמידה ועבודה לפני ה', בברכת מלכיות מכריז שרואה את הופעת ה' בתקיעת שופר שמריעים לפניו כמלך, בברכת זכרונות רואה בתקיעת השופר את הופעת ה' שמבקש לפניו שיזכור לנו את הברית. ובברכת שופרות רואה בתקיעת השופר את הופעת ה' שמבקש לפניו שיתגלה ויפיע בהדר גאון עוזו. הנה כי כן כל שלשת הברכות הם ברכות על תקיעת שופר כיצד שמתגלה בו הופעת ה' כלפי האדם הבא לתקוע. ולשיטת בעה"מ זה הטעם שלא ראו חכמים צורך לתקן ברכת המצוות 'לשמוע קול שופר', כי ברכה זו היא ברכה רק על הציווי, ואילו בשופר יש גילוי נעלה מאד מזה, שתוכן המעשה עצמו, יש בו הופעת ה', והוא מסוג ההופעה שיש בברכות התפילה. ועל כן תיקנו שהמתאים ביותר שהברכה על מצוה זו תהיה משולבת בתפילה ובעמידה לפני ה', וכך יאמר האדם כיצד יש לו את הופעת ה' במעשה המצוה שעומד לקיים וכך הוא קורא את שם ה' על מעשה המצוה.

וזה משתלב יאות עם החידוש הראשון של בעל המאור, שמעיקר הדין היה צריך להתפלל ברכות אלו בכל תפילות היום, שברכות התפילה שבר"ה הם תשע. שמאחר שקדושת היום כולה מיוסדת על היותו 'יום תרועה' ו'זכרון תרועה', ממילא נמצא שהיום כולו, קדושת ה' נמצאת בו בשלשת הגוונים שישנם בתקיעת שופר, שהם שלשה עמידות אלו לפניו, וברכות אלו משמשות בשתיים, הן כברכת המצוה לתקיעת שופר, והן כברכת קדושת היום לתפילות, שהכל עניין אחד. והופעת ה' אצל האדם היא בשלשה אופנים אלו של מזו"ש, הן כשבא לקיים את המצוה המעשית, והן כשבא להביע את קדושת היום שכל כולו מיוסד על מצוות היום 'זכרון תרועה'.

טבעי להיות יהודי

פרק מג: תשובה, ראש השנה ויום הכיפורים (עפ"י הרמב"ם)

תניא (נדה ל, ב) 'משביעין אותו תהי צדיק ואל תהי רשע'. מבואר בזה חידוש יסודי, כלומר שמלבד התפקיד של האדם להתמודד עם כל בחירה בפני עצמה, מוטל על האדם באופן כללי להיות צדיק, צריך לדאוג שגם המכשולות שיכשל בהם יהיו מועטים ככל יכלתו. כך גם כתב הרמב"ם בהלכות תשובה (פרק ג הלכה א) 'כל אחד ואחד מבני האדם יש לו זכויות ועונות, מי שזכויותיו יתירות על עונותיו צדיק ומי שעונותיו יתירות על זכויותיו רשע מחצה וכו' וכן המדינה וכו' וכן כל העולם כולו'. (ב) אדם שעונותיו מרובין על זכויותיו מיד הוא מת ברשעו וכו' וכן מדינה וכו' וכן כל העולם כולו אם היו עונותיהם מרובין וכו'.

עולה מהדברים שתפקיד האדם, מלבד מה שכל מעשה נידון לעצמו, ויש לו בחירה לעשות טוב או הפכו, ואם יבחר בטוב יגמלו ה' טוב, ולהיפך הפכו. צריך להשתדל "להיות" כראוי, כלומר "להיות" צדיק וש"לא להיות" רשע. ומקור עניין זה בפרשת התשובה שבתורה. שכאשר האדם חוטא הוא נעשה 'רשע', ועיקר הנזק של החטא מלבד עצם המעשה, הוא שזה חוקק מציאות שלילית באישיותו של האדם, ועל כן מוטל עליו לשוב לדרגת 'צדיק'.

כל מעשה גם יוצר בקרבנו מציאות חדשה, הוא מביא אותנו למקום אחר, מצוה מרוממת אותנו למקום נעלה יותר, חטא ח"ו מדרדר אותנו למקום שפל. והתשובה מועילה ומתקנת, מכיון שעיקר הנזק של החטא זה ה'מצב' שהוא גרם, על כן ניתן לו הכח להשיב את המצב לקדמותו.

נמצא שעיקר התשובה אינה על העבר ולא על העתיד, אלא על ההווה. כי החטא יצר מציאות בהווה, מלבד מעשה החטא, ופגם המעשה הבודד, הוא גם הכריז בזה שהוא אחד כזה שחוטא, ושזה מציאות בחייו שיתכן לחטא. התשובה מחזירה למקום הראוי, בחרטתו ובקבלתו ובוודיו הוא מכריז שלא ולא, הוא אדם שלא חוטא לעולם, וזה דבר שלא יתכן ומעשה אשר לא יעשה. מה שאירע זה משהו שהוא מבקש למחוק כאילו לא היה, אין הוא מזדהה עמו, והוא מתכחש אליו מכל וכל.

ולכן זה נקרא תשובה במשמעות של חזרה, 'ושבת עד ה' אלוקיך', בעת החטא האדם התרחק מאת ה', ובעת התשובה הוא שב, שב למקומו הנכון. למקומו הטבעי שהיה אמור להיות בו כיהודי. משום כך התורה מקבילה את השיבה וקיבוץ הגלויות לתשובה של עם ישראל, זו מידה כנגד מידה, כאשר עם ישראל ישוב למקומו הרוחני בתשובה, ה' ישיב אותו למקומו בארץ אבותיו.

והוא מה שכתוב (דברים ל, ו): 'ומל ה' את לבבך ואת לבב זרעך'. היינו שהחטא מביא את האדם למצב של ערלת הלב, התשובה היא הסרה מסויימת וחזרה למקום הקודם, הקב"ה מסייע ואף הוא מסיר את ערלת הלב בשיעור שהאדם אינו מגיע אליו.

וכך כתב רבינו יונה (שער א) שאחר שהאדם עושה מה שבכוהו, ה' ישלים את מלאכתו, דהיינו שירומם את 'מצבו' ויסלק לגמרי את היצה"ר. כי זה עצמו כל ההתעסקות בתשובה לתקן את הירידה שב'מצב'.

והנה האדם יש לו מעשים רבים וכן יש בו עליות וירידות, ומלבד היחס לכל מעשה בפרטות, נתבע ממנו לראות שלכל הפחות בסיכומו של דבר יהיה ב'מצב' של צדיק. והיינו מה שאמרו כנ"ל 'שוב יום אחד לפני מיתתך'. ואין זו התחכמות, אלא באמת זה תפקידו של האדם, שלכל הפחות התמונה הכללית שלו תהיה משביעת רצון. וזה נקבע לפני המיתה.

וגם חיוב התשובה לפני ראש השנה ויום הכיפורים נובע מצד זה, שצריך לקראת סיום התקופה לייצב את מצבו, שבסיכום הדבר יהיה מתוקן וקרוב למדריגת צדיק ורחוק ממידת הרשע.

וזה מה שכתב הרמב"ם שם בהלכה ג - 'וכשם ששוקלין זכויות אדם ועונותיו בשעת מיתתו, כך בכל שנה ושנה שוקלין עונות כל אחד ואחד מבאי העולם עם זכויותיו ביום טוב של ראש השנה, מי שנמצא צדיק נחתם לחיים, ומי שנמצא רשע נחתם למיתה, והבינוני תולין אותו עד יום הכפורים, אם עשה תשובה נחתם לחיים ואם לאו נחתם למיתה'.

וזה כל עניין הדין של ראש השנה, שזה מצד חובת האדם לראות להיות צדיק לפחות בסיכומה של שנה, כי שוקלין כל שנה אם הוא צדיק או רשע. כשם שאחר תום החיים שוקלים את הזכויות והעונות, כך כאשר נשלמת שנה ומתחילה שנה חדשה נשקלים הזכויות ושכנגדם, כי מלבד המעשים הפרטיים צריך האדם לראות שכללות מצבו יהיה 'צדיק'.

ומזה נצמח הדין על הגשמיים של השנה הבאה, כי המצב הגשמי הוא שיקוף ורובד חיצוני של הדין הפנימי על מצבו הרוחני. ובהלכה ד כתב הרמב"ם - 'אע"פ שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב רמז יש בו כלומר עורו ישינים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה וזכרו בוראכם אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן ושוגים כל שנתם בהבל וריק אשר לא יועיל ולא יציל הביטו לנפשותיכם והטיבו דרכיכם ומעלליכם ויעזוב כל אחד מכם דרכו הרעה ומחשבתו אשר לא טובה.

ודבריו נובעים מכללות הגישה שלו לחובת האדם השנתית 'להיות צדיק', ובראש השנה הוא זמן המבחן השנתי האם הוא צדיק בכללות. ונמצא שאין התשובה רק כ'עצה טובה', אלא זה חובתו של האדם 'להיות צדיק' בסיכום השנתי. והיות שמטבע הדברים אדם שוכח את האמת בהבלי הזמן, על כן השופר מזכיר לו להתעורר ולהיטיב את דרכו ואז ייחשב צדיק.

והיות שהמשפט הזה נמשך כל עשרת ימי תשובה אזי אפשר עדיין לתקן עד יום הכיפורים. וזה מה שכתב עוד - 'ומפני ענין זה נהגו כל בית ישראל להרבות בצדקה ובמעשים טובים ולעסוק במצות מראש השנה ועד יום הכפורים יתר מכל השנה ונהגו כולם לקום בלילה בעשרה ימים אלו ולהתפלל בבתי כנסיות בדברי תחנונים ובכיבושין עד שיאור היום'.

כלומר שר"ה ויוה"כ לא נפגשו במקרה, אלא תחילת השנה מחייב להיות בשלימות כראוי עם התפקיד, ובתחילה בוחנים את המצב, וזה נמשך כל עש"ת ועוד אפשר לבקש רחמים. ובסוף התקופה של המשפט השנתי יש סליחה ומחילה וכפרה לעם ישראל על משא החטאים. וזה שייכות עניין מלכיות ליום הדין, שמה שבא ה' לדון את העולם בראש השנה שרשו בזה שבא למלוך, ולכן בוחן את הבריות האם מעמדם כראוי בהתאם לתביעת מציאות מלכותו. וחובת האדם לתקן את עצמו לקראת ר"ה הוא מצד בוא ה' למלוך ולדון, ואין זה רק עצה טובה והתחכמות, אלא זה חובתו של האדם לפחות בעת הסיכום להיות בסדר, וזה מה שהאדם חייב כלפי מלכות ה'.

מלכות ה' על העולם לעתיד לבא

הודיע ה' בידי נביאיו שעתידים להיות באחרית הימים ימי גאולה, ומלך מבית דוד חוטר מגזע ישי ימלוך על ישראל וכל האומות ייכנעו מפניו, והוא הנקרא בישראל ה' משיח' שלביאתו אנו מצפים, ובגיליון הקודם ציינו מקורות העניין בתורה שבכתב. וצריך לשים לב שעיקר העניין שמדברים בו רוב ימות השנה, הוא עניין סבלם של עם ישראל בגלות, ובעת הגאולה תבוא ישועתם והצללתם, עד שיצליחו ויבורכו מאד ויעלו מעלה מעלה. אולם בפסוקי המקראות מדובר אודות עניין נוסף שיתקיים באותם הימים עצמם ובחלק מהמקורות הוא עיקר העניין. והכוונה היא לעניין מלכות ה', כלומר שכל ימות העולם הזה, מלכות ה' היא מוסתרת ומוצנעת ואינה גלויה, וזה מצד עניין הבחירה, שבכדי שתהיה הבחירה חפשית מסתיר ה' את הנהגתו ואינו מגלה את הנהגת העונש עם הרשעים והשכר עם הצדיקים. אולם באחרית הימים בבוא עת קץ, אזי במקביל לישועתן של ישראל, תצמח ותתגלה מלכות ה' אשר יופיע בהדר גאון עוזו. והצלחת עם ישראל תהווה חלק מגילוי זה, על ידי שה' ימלוך בציון, ונהרו אליו כל הגוים, ומשם ישלוט הצדק והמשפט בעולם, וכל שונאי ציון יבושו ויהיו מושפלים ומובסים, ובראשם זרע עמלק שייכרת מן העולם כליל.

ועניין זה מבואר בהרחבה במזמורים צו - צז - צח - צט בתהילים, אך גם בהרבה מפרקי הנביאים, ואודותיו אנו מתפללים ביום ראש השנה, שהרי ה' הוא מלך גם כעת על כל העולם, אלא מה שנעדר הוא התגלות המלכות על כל באי העולם, שכל ימות העולם הזה, האדם מתנשא לאמר אני אמלך וסבור לכבוש את העולם ולשלוט על מאורעותיו, ובפרט הרשעים הכופרים המכחישים הנהגתו, וכן שונאי ישראל המתנגדים לרצון השי"ת לבחור את ישראל ולרוממם על כל האומות. ולעת קץ יינשא שופט הארץ וימלוך בהדר גאונו וינקם מכל הרשעים ויכניעם וישפילם, והתכלית בזה לא רק מצד ישועת ישראל ופירעון נקמתם, אלא גם מצד עצם גאות מלכות ה' שבעת הופעתה השלימה אזי כל מי שמתקומם לנגדה ייכחד וישחת מן העולם. וכן כל העמים שיש בהם נטייה טבעית לרוע ורשע וישמדו מן העולם. ועל זה דרשו (תנחומא סוף פרשת תצא) בפסוק כי יד על כס יה (שמות יז, טז): 'נשבע הקב"ה שאין הכסא שלם ואין השם מלא עד שימחה זרעו של עמלק'. והביאור הוא שכל עוד שיש בעולם אומה שמוטבע בנפש אישיה נטייה לרוע ורשע אין קץ, חסר בהתגלות מלכות ה' בעולם, וזה יתקיים רק כאשר יבוא תור הנקמה, כאשר לא יהיה שריד לבית עשו. והיתה לה' המלוכה.

ומאורעות אלו יהיו בסוף ימות העולם הזה, טרם תבוא תקופת העולם הבא, שהעולם הבא הוא עניין אחר לגמרי, כמו שאמרו (ברכות לד, ב) 'כל הנביאים כולם לא נתבאו אלא לימות המשיח, אבל לעולם הבא עין לא ראתה אלהים זולתך'. והיינו שבעולם הבא אין כלל קיום לעולם הזה ויבטלו כל אומות העולם, ולא יישארו בו רק ה' לבדו עם בני ישראל לבד בחינת רעיה למלך. אולם בימות המשיח, יש שמודגש יותר העניין של הינשאות מלכות ה', שכבוד ה' יודע על האומות כולם כמבואר ב'ועל כן נקוה' שבפתיחת מלכות ואנו אומרים אותו כל יום אחר עלינו לשבח.

וזה תוכן ברכת קדושת ה' בימים הקדושים: 'ובכן יתקדש שמך ה"א על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מלכות בית דוד משיחך ועל מכוון והיכלך. ובכן תן פחדך ה"א על כל מעשיך. ואימתך על כל מה שבראת. וייראוך כל המעשים. וישתחוו לפניך כל הברואים. ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם. כמו שידענו ה"א שהשלטן לפניך עז בידך וגבורה בימינך. ושמך נורא על כל מה שבראת. ובכן תן כבוד ה' לעמך. תהלה ליראיך. ותקוה טובה לדורשיך. ופתחון פה למיחלים לך. שמחה לארצך וששון לעירך. וצמיחת קרן לדוד עבדך. ועריכת נר לבן ישי משיחך. במהרה בימינו. ובכן צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלו. וחסידים ברנה יגילו ועולתה תקפץ פיה וכל הרשעה כלה כעשן תכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ: ותמלוך אתה ה"א מהרה לבדך על כל מעשיך. בהר ציון משכן כבודך. ובירושלים עיר קדשך. ככתוב בדברי קדשך. ימלוך ה' לעולם אלוקיך ציון לדור ודור הללויה'.

שכל תוכן ברכה זו מיוסד על התקווה למלכות ה' שתהיה באחרית הימים, ובה יתקיימו כל אלו, שכאמור אין הנושא מצד גאולת ישראל סחופי הגלות, אלא הנושא הוא מצד מלכות ה' בתפארתה, אלא שבני ישראל מייצגים את הטוב ואת הנאמנות להשי"ת, ועל כן כאשר יבוא זמן הצלחת הטוב והצלחת נציגי ה' בעולם, עם ישראל הם אלו שיעלו מעלה מעלה.

וזה גם תוכן ברכת קדושת היום שהיא גם קטע החתימה של 'מלכיות': 'מלוך על כל העולם בכבודך והנשא על כל הארץ ביקרך והופע בהדר גאון עוזך על כל יושבי תבל ארצך, וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יציר כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלוקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה'. ואימתי יהיה כל זה, אלא שכאמור במקביל לימות המשיח שבאים מצד עם ישראל, תתפתח בעיקר עניינה של מלכות ה' על כל העולם.

